

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

The Provincial Library

UKRAINIAN LABOR City
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada

UKRAINIAN LABOR NEWS

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday

SUBSCRIPTION RATES:
Per year \$4.00
Per half year \$2.00

РІК XIII.

Ч. 143 (1661).

СУБОТА, 28 ЛИСТОПАДА 1931.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, NOVEMBER 28, 1931. No. 143 (1661). VOL. XIII.

ЛІГА НАЦІЙ ПРИСТАЛА ОСТАТОЧНО НА ОКУПАЦІЮ МАНДЖУРІЇ

ПАРИЖ, 25-го листопада. Лицеярні спроби Ліги Націй виявилися сьогодні, коли представники 12-ох держав ухвалили односторонню резолюцію, в якій дозволили японським військам залишитися в Манджурії так довго, як цього буде вимагати справа забезпечення японських інтересів в Манджурії. Резолюцію ухвалено у відсутності китайського і японського представників. Американський амбасадор Чарлс Г. Дос заявив, що Сполучені Держави одобрять резолюцію Ради Ліги Націй, хоч вони не є її членами.

Одностороннє ухвалення резолюції, яка дозволяє японським імперіалістам грабувати Манджурію, є доказом, що Ліга Націй є зараз під цілковитим впливом американських імперіалістів, які хоч не є офіційно зареєстровані в Лідзі, то попри те мають рішуче слово в китайському кон'юнкції. В резолюції говориться, що відтягнення японських військ з окупованих територій в Манджурії було б під цей час

непрактичне і тому Ліга не намагає вже японцям точного часу, в якому вони мали б відтнути свої війська з Манджурії. Одночасно Рада Ліги Націй вислала до китайського і японського урядів телеграму з домаганням, щоби вони приклали своїм комендантам в Манджурії стриматися від дальших воєнних кроків.

Тимчасом з Китаю надійшли інші висті, які говорять, що китайська Червона армія відновила свої активності здовж берегів горішньої долини Янцзи і старається оточити місто Шасі. В телеграмі до японських військових властей в Шангаю говориться, що в Шасі збудувалися війська нанкінського уряду проти своїх офіцерів, відмовляються виконувати їх прикази та братаються з жовнірами Червоної армії. По цілмі місті розліплено протияпонські плякати, а японська торговля цілком завмерла. Китайські банки в Шасі висилають всю готівку на британські військові кораблі, що стоять в пристані.

НА РАДЯНСЬКІЙ ТЕРИТОРІЇ КИТАЮ РОЗПОЧАВСЯ ПЕРШИЙ З'ЇЗД РАД

Як повідомляє "Норт Чайна Дейлі Нюс" перший з'їзд рад Китаю відкрився 7-го листопада в центральній радянській окрузі — північно-східному Цзіні.

У Бейпін одержано примірники маніфесту опублікованого в зв'язку з скликанням з'їзду. Маніфест закликає трудящі маси Китаю до посилення боротьби проти кумінтану та імперіалістів.

В маніфесті зазначено, що делегати від усіх частин Китаю вже прибули на з'їзд, а буде забезпечено цілковите представництво всього Китаю. Далі

маніфест зазначає, що з'їзд є найважливіша подія, що буде колись відбулася в Китаю.

Центром радянського руху зазначено далі в маніфесті — має стати Уган, географічне розташування якого є найсприятливіше.

Газети повідомляють, що маніфест закликає англійських та американських солдатів та моряків до підтримки радянської влади й повалення капіталізму та імперіалізму в усій країні.

Китайська поліція заарештувала в Шангаю вже понад 40 осіб, у яких начеб то знайдено комуністичну літературу.

ПРОКУРОР ДОМАГАЄТЬСЯ СМЕРТНОГО ПРИСУДУ ДЛЯ МАЙНЕРА

МАВІТ СТЕРЛІНГ, Кеппокі, Спол. Держави, 20 листопада. — Прокураторія домагалася сьогодні смертного присуду на Вільяма Борнета, майнера з повіту Гарден, що його судять тут за обвинувачення в убивстві депюти-шерифа.

Оборона закінчила сьогодні свої виводи, а 22 свідки зізнавали, що Борнет стріляв в са-

мообороні і брав участь в боротьбі шойно тоді, як під час нападу поліцаїв, озброєних в револювері і крики був ранений.

Борнет є перший з 34 гарденських майнерів, фальшиво обжалованих за вбивство в злучі з білим терором, що його розгорнули вугільні магнати в Гардені і околиці.

НАПАД ПОЛІЦІЇ НА ДЕМОНСТРАНТІВ

ДІТРОЙТ, Мичиген, 25 листопада. — Тисячі безробітних зібралися тут сьогодні, щоби влаштувати похід до Ситі Гоу і предложити міській раді свої домагання. Демонстрація, як це доносить буржуазна преса, приборала характер серйозних розрухів, які вдалося здавити тільки тоді, як 500 п'яних і кінних поліцаїв напали на безробітних і кинули 8 газових бомб та арештували 30 демонстрантів, між ними 9 жінок-робітниць.

Щоби виправдати свій бру-

тальний напад на безробітних демонстрантів поліція говорить, що під час розрухів демонстранти кинули на неї три слезні бомби, а інших три бомби домашнього виробу знайдені при одному арештованому робітникові.

Мейор міста Морфі заборонив був мітинг безробітних, називаючи його комуністичним. Всіх арештованих випущено на волю за винятком Джона Шмайса, комуністичного кандидата на мейора в недавніх міських виборах.

АРЕШТУВАННЯ НА ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ ЗА КОМУНІСТИЧНУ АГІТАЦІЮ НЕ ВГАЮТЬ

На терені косівського, снитинського і надвірнянського повітів розкинено значну кількість комуністичних брошур. Переведене слідство довело до устійнення прізвищ виконавців.

В Городенці арештовано одну особу в хвилі, коли розліплювали відозви на телефонних стовпах.

В Станіславові арештовано кілька осіб за комуністичну агітацію.

В брамах кількох домів у Бориславі знайдено летючки протидержавного змісту, розкинені незнайомими агітаторами.

В Станіславові арештовано на гарячому винику кольпюртера комуністичних відозв Шимона Шихтера.

Станіславівська поліція арештувала також учня торговельної школи Теофіла Бродовича під закидом боевої акції.

25 жовтня перевела поліція ревізію в редакції єврейської газети "Ді фрое Штіме" та арештувала редактора Соломона Штериха під закидом протидержавної діяльності.

В повіті Томашів Любельський 25 жовтня зліквідовано терористичну організацію, що довгий час агітувала місцеве селянство, щоби не йшло до праці копання двірських буряків і картопель. Власті приступили до арештувань. Дотепер арештовано 39 осіб — провідників місцевої "бунтівничої" організації.

В АВСТРАЛІЙСЬКОМУ ПАРЛЯМЕНТІ ПОВАЛЕНО ЛЕЙБОРИТСЬКИЙ УРЯД

КЕНБЕРА, Австралія, 25 листопада. — Так званий "робітничий" уряд Австралії, на чолі якого стоєв прем'єр Сколін, був сьогодні повалений, коли за внеском бувшого міністра праці Біслея, щоби відпочити парламент, голосувало 37 осіб, а проти внеску 32.

Коли в парламенті зроблено закид, що Е. Г. Тіодор, федеральний скарбник, керівник політичними зглядами в розподілі реліфної допомоги Біслі домагається, щоби вибрати спеціальну комісію для дослідження закидів, уряд не хотів погодитися на цю пропозицію. Тоді опозиція постановила піддержати внесок Біслея, хіба

що уряд докаже, що закиди є безпідставні. Під час голосування над внеском до прихильників Біслея прилучилася опозиція і таким способом повалено лейборитський уряд п'ятьма голосами більшості.

Федеральний скарбник Тіодор цілковито заперечив закиди, а прем'єр Сколін сказав, що він під ніяким усяєм не назначить королівської комісії, ані спеціальної парламентарної комісії для дослідження закидів. Тоді Біслі зробив внесок, щоби парламент відпочити.

Негайно після висліду голосування відбувся кокус лейборитських послів, який рекомендував, щоби загальні вибори відбулися на 12 грудня.

Половина БУДЖЕТУ ПОЛЬСЬКОГО ФАШИЗМУ ІДЕ НА ОЗБРОЄННЯ

Варшавські газети сповіщають, що польський уряд подав до союму проект державного бюджету на 1932—33 рік. За проектом державні прибутки становитимуть 2,375 мільйонів злотих, а видатки — 2,452 мільйони. Отже, дефіцит становитиме 77 мільйонів злотих.

Серед окремих урядових найбільш видатки припадають на військове міністерство — 832,650,000 злотих — та на міністерство внутрішніх справ

(тобто на поліцію й жандармерію) — 212,600,000 злотих.

Чимало видатків на військові потреби, безперечно, приховано в бюджеті інших міністерств, а також у рубриці "державні борги", яких Польща має сплатити цього року 280,033,000 злотих.

Отож фактичні витрати на озброєння та готування війни й далі становитимуть понад половину всіх державних видатків.

НІМЕЦЬКІ ФАШИСТИ ВІДКРИТО ГОВОРЯТЬ ПРО МАСОВИЙ ТЕРОР НАД КОМУНІСТАМИ

На 30 жовтня відбувся фашистський мітинг в Франкфурті над Одрою, Німеччина. На цей мітинг прийшли сотні фашистів в уніформах. Хоч в Прусії існує закон, що забороняє ношення таких уніформ, то поліція навіть не пробувала вмішуватися. Головним промовцем на мітингу був Фріх, бувший міністер внутрішніх справ в Турингії. Серед великих оплесків цей фашист між іншим сказав так:

"Коли ми прийдемо до влади, то в протягу 24 годин підемо за знаменитим прикладом Італії і викорінімо марксизм. Цього не зробить поліція ані якісь інші легальні кроки, тільки розгнущана лють народу, від якої, очевидно, потерплять тисячі марксистів".

БЕРЛІН, 25 листопада. — В урядових кругах знову наступило занепокоєння тим, що не зважаючи на різні заходи, золоті далі тікає з Німеччини. За останній місяць вивезено за кордон золота на поверх 25 мільйонів доларів.

Загальний економічний стан Німеччини постійно гіршає, не зважаючи навіть на те, що з кожним місяцем все збільшується перевага вивозу німецьких товарів над довозом різного краму й сирівців до Німеччини.

РІЗНІ ВІСТІ

ПРОТИ ТЮРЕМНОГО РЕЖИМУ.

"Люстровани Кур'єр Цодзені" повідомляє, що "комуністичні агітатори працюють". Дня 28 жовтня невідомі, виконавці завісили при вулиці Тибля в Радомі на дротях прапор із протидержавним написом: "Усі в дні 7 листопада в 7-ій годині увечері перед тюрем, де влязять найкращі синів пролетаріату. Геть з тюремним регулярином!"

ВЕЛИКИЙ ПРОЦЕС У ЛОДЗІ.

В п'ятницю, 30 жовтня, розпочався в Лодзі великий процес проти тимчасового страйкового комітету, який в січні ц. р. старався викликати загальний страйк у Лодзі. Акт обвинувачення закидає підсудним, що вони належали до компартії та ділали по думці інструкцій з Москви.

ЗАГОВІР В ГРЕЦЬКІЙ АРМІЇ.

АТЕНИ, Греція, 21 листопада. — Преса повідомляє про викриття військового заговору, що мав на меті влаштувати державний замах проти уряду. Арештовано офіцера кавалерії Пануляса, сина бувшого генерала, а знайдені при ньому документи свідчать, що заговор був поширений на багату частин грецької армії.

НОВИЙ ПРЕДСТАВНИК ФРАНЦІЇ В МОСКВІ.

МОСКВА, 21 листопада. — Втора прибув сюди Франсуа де Жан, новий французький амбасадор до Радянського Союзу.

ЗАГОСТРЕННЯ РЕЖИМУ В РУМУНІЇ.

БУКАРЕШТ, Румунія, 20 листопада. — Прем'єр Йорга видав сьогодні маніфест до "усіх румунів", яким забороняє політичні мітинги, скликані з метою критикувати суспільні і політичні відносини в країні. В маніфесті згадано також, що "суворої цензури можуть сподіватися газети, які атакують уряд".

ЩЕ ПІДВОДНИЙ ЧОВЕН.

У Шербурзі (Франція) спущено на воду збудований там для Польщі підводний човен "Вільк".

ЗАГАЛЬНИЙ СТРАЙК НАФТОВИКІВ.

За відомостями з Борислава (Західна Україна), делегатська конференція спілок нафтовиків, гірників та металістів односторонно постановила оголосити загальний страйк у нафтовій промисловості.

15-ЛІТНІ ХЛОПЦІ В ТЮРМІ ЗА "ДЕРЖАВНУ ЗРАДУ".

В Чортківській тюрмі сидить уже другий місяць 5-ох зовсім молодих хлопців під закидом державної зради. Один із них має 18 років, а решта ледви по 15 років. Імена арештованих: Михайло Пасичник (він "найстарший"), Степан Солтис, Антін Брухаль, Мар'ян Островський і Адам Джама. Усі вони походять із Чорткова.

ТРУДЯЩІ ІНДІЇ ПОСИЛИЛИ БОРОТЬБУ ПРОТИ СВОЇХ ВИЗІСКУВАЧІВ

ЛОНДОН, Англія, 25 листопада. — Інформації, які наспіли сьогодні з Індії, говорять, що тамошнє положення є дуже серйозне з огляду на цілковиту невдачу конференції круглого стола в Лондоні.

Лорд Лотієн, державний підсекретар для Індії, заявив в палаті лордів, що особливо грізне є положення в деяких районах Бенгаю. Кожний тамошний британський урядник вповняє свої обовязки "з нараженням свого життя". Останніми часами кидання бомб дійшло до такого розміру, що лорд Вилінгдон, віце-король Індії, їздить аеропляном замість потягом.

Лорд Лотієн остеріг палату лордів, що не можна ігнорувати цього серйозного положення і що "уряд мусить підприняти гострі кроки, щоби пожити кінець цій небезпеці для свободи і соціального мира". "Обовязком уряду", говорив Лотієн, "є здавити терор і охо-

рошити життя своїх власних слуг та інших".

Бритійський уряд годиться надати Індії так звану провінціальному автономію, але ніяк не хоче зрестися контролю над індійською армією і контролі над політичним відношенням Індії до закордонних держав. На основі цієї провінціальної автономії центральний уряд Індії не відповідає перед парламентом.

ГАНДІ РОЗЧАРУВАВСЯ.

ЛОНДОН, Англія, 25 листопада. — Магатма Ганді, провідник індійських націоналістів, видно розчарувався у своїх угодових торгах з британським урядом, бо сьогодні предкавав тут, що "відновлення горожанського непослуху в Індії є мабуть неминуче". Ганді казав, що теперішня політика британського уряду є "протидержавна до визвольних змагань Індії".

БРИТІЙСЬКИЙ ІМПЕРІАЛІЗМ ХОЧЕ ДАЛІ ГНОБИТИ ІНДІЙСЬКІ МАСИ

Прем'єр МекДоналд дав 24 листопада до зрозуміння Ганді, що британський уряд не думає надати Індії навіть такої куди автономії, якої Ганді домагався на конференції круглого стола в Лондоні. Цю остаточну відповідь дотично самоуправи Індії дав британський прем'єр МекДоналд націоналістичному представникові Ганді на конференції, що відбулася сьогодні між ними обидвома.

"Національний" уряд заявив, що його політика щодо Індії остає незмінна. Вона передбачає "систематичний і постійний поступ до надання Індії статусу домінії". Невдача конференції круглого стола в Лондоні, говорять британські імперіалісти, розбила всієї надії на

скорий поступ в цій справі під теперішній час. Цю невдачу приписують вони не собі, а магетанам, гіндусам та іншим угрупуванням в Індії, які не могли погодитися між собою на репрезентацію в новім уряді Індії.

Іншою причиною невдачі конференції було те, що британські визискувачі індійських мас не хотіли зрестися керівництва закордонними справами Індії, справами національної оборони, як також висували неможливі домагання в справі забезпечення британської торговлі в Індії. Коротко сказавши вони не хотіли зрестися визиску і гнету широких мас Індії в корість індійських гнобительів.

УРЯД КУБИ АРЕШТУЄ РЕВОЛЮЦІЙНИХ РОБІТНИЧИХ ПРОВІДНИКІВ

ГАВАНА, Куба, 21 листопада. — Діставши наказ вилучити усіх робітничих провідників, що "симпатизують з комуністами", поліція арештувала сьогодні 60 осіб. Уряд наказав також ліквідувати усі організації, що поширюють комуністичні ідеї, а усі чужинці, що є діяльні в цім напрямку, ма-

ють бути негайно депортовані.

Арештованих поліція передає військовій владі, яка приміщує їх у фортеці Кабанас, щоби відтак перевезти в тюрму на Сосновім острові. Президент Мачадо заявив, що навіна буде тривати, доки уряд не здавить цілковито всієї признаки комуністичного руху на Кубі.

ВТІАЮТЬ З ПОНЕВОЛЕНОЇ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ НА УКРАЇНУ РАДЯНСЬКУ

До Києва прибула група селян з Західної України, що їдуть працювати в копальнях Донбасу. У розмові з представниками радянської преси вони сказали:

— З великими труднощами нам пощастило вярватися з країни, де шалють кроваві катині. Після тяжкого безпросвітнього життя ми приїхали на батьківщину всевітнього про-

летаріату та трудящого селянства, щоби тут спільно з усіма трудящими взяти найактивнішу участь у будівництві соціалістичного життя.

Ми заприсягаємося з усією енергією працювати над будівництвом нового соціалістичного механізованого Донбасу, працювати разом із тисячами колгоспників, що оце поїхали туди.

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED TWICE WEEKLY BY THE WOMEN AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA...

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого класу — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпоророване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українській Робітничій Дому, на розі вулиць Річард і Макгрегор, у Вінніпегу, Манітоба.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

МІСЯЦЬ ГРУДЕНЬ -- ТУРФДІМСЬКИЙ УДАРНИЙ

Дванадцятий ударний зїзд ТУРФДім а за ним і ЦВК проголосили місяць грудень турфдїмським. В місяці грудні працюватимем за приєднуванням нового членства до ТУРФДім.

Коли хто зрозуміє кампанію так, що в грудні ми будемо тільки приєднувати нових членів, — то зрозуміє її неправильно. Членство ми повинні й будемо приєднувати, — але це не все, навіть далеко не все. Є ще цілий ряд інших справ, що на них членство ТУРФДім повинно звернути в грудні особливу увагу й справи ці не другорядні, а першорядні — вони повинні стояти поруч з найменш за приєднуванням нового членства.

Такими справами є: Активізація членства; поглиблення освітньої праці; зміцнення драмспівгуртків, оркестр, дитячих шкіл; поширення книжки; сплата довгів до ЦВК, аскурації, податків на будинках і т. д.

Це справи не маловажні. Приєднувати нове членство — це не значить зробити роботу. Треба подумати над старим членством, над недавнім приєднанням. Що воно користає з організації, а що організації й класова боротьба користає з нею. Той зворот, що ми про него так багато говорили на Дванадцятій зїзді, в грудні треба пригадати та поглибити. Освітня робота є найважливішим завданням нашої організації. Що ми робимо, щоб полішити класову освіту серед членства й серед робітництва взагалі? Ми чуюмо нарікання про небагасть лівної частини членства. Це правда, що у нашої організації ТУРФДім, як і в кожній іншій, є члени, що небають ні про організацію, ні про самоосвіту. Але не можна цілком вини звалювати й на них, коли віддали освітньої роботи не проводять. Тому в грудні треба перевірити всю роботу від центральних комітетів до місцевих. Коли в цій організації буде робота налагоджена, тоді менше буде нарікань і небагасть, тоді "критики", що самі нічого не роблять, замовкнуть.

Драматичні гуртки та оркестри — це також не другорядна справа. Хто виступає проти драмспівгуртків і оркестр тільки тому, що вважає їх непотрібними в класовій освіті, як і в класовій боротьбі, той або сам не знає, що робить, або свідомо шкодить організації. Ми можемо критикувати наші місцеві сили за їхнє непролетарське ставлення до драми, пісні, музики, за халтуру, але ми не сміємо недоцінювати той важливої ролі, яку грають вони в житті нашої організації, яким міцним класово-вихованим чинником є вони для робітництва тоді, коли вони вміють запрягти мистецтво на службу пролетаріату.

Тому ми в грудні в першу чергу повинні зміцнити драмспівгуртки й оркестри внутрішньо, зробити їх міцно спаяними ударними бригадами культурно-освітньої праці. З їхнього вжитку ми повинні вивести всі пісні і всі шкідливим антипролетарським змістом. Те саме й з піснями та музикою. Наші хористки повинні вміти співати й грати робітничі пісні. І всі тільки хористки — ми повинні плекати в організації масовий спів.

Поставити своїм завданням в грудні полішити навчання в дитячих школах. У нас і на тій ділянці праці помічається в деяких місцевостях велика недовіда. Є відділи, в яких роками існувала дитяча школа, цього року її немає. Вини складають на безробіття. Ми знаємо, що тяжкі фінансові обставини паралізують діяльність, але й тут є винадки, що вживається цього аргументу тільки для виправдання своєї небагасть.

Жіноча Секція, Секція Молоді останніми часами не виявляють діяльності. Головною Секцією Молоді. В деяких місцевостях виявляється ліквідаційскі тенденції, хоч Дванадцятий зїзд гостро засудив цей ухвал, як право-опортуністичний, хоч його прикривано лівною фразеологією. В парі місцевостях ліквідовано відділи Секції Молоді вже після Дванадцятого зїзду. В парі місцевостях "лівні" фразеології довели у відділах Секції Молоді до розколу своїм неправильним ставленням справи — мовляв Секція Молоді є цілком незалежна організація від ТУРФДім.

Секція Молоді є складовою частиною ТУРФДім — тому вона й називається секцією. Молодь тільки виділена в окрему секцію тому, що не можна ж однаково провадити роботи між дорослими й молоддю. Багато відділи самі завили, що не дають молоді доброго провладу, добрих вказівок, допомоги в праці. Тому в грудні цю ділянку праці рішучо треба налагодити. Свою кампанію за членством Секції Молоді матиме в січні, але в грудні треба заангажувати молодь до загальної праці ТУРФДім.

Так само треба допомогти відділам Жіночої Секції на місяць пожити свою правду. Як це робити — ми не маємо спроможності над цим тут розводитися. Заряди відділів, як і всі організаційні та освітні комітети найдуть для цього вказівки в резолюціях Дванадцятого зїзду.

Грудень — місяць книжки. В минулому числі "УРВ" були проголошені книжки Робітничо-Фармерської Книгарні у Вінніпегу й зникає їм на них. Всі відділи, як і читачі нашої преси, повинні широко це використати. Відділи повинні поповнити цими дешевими книжками свої бібліотеки — бо це ж найкраща нагода. Кожний відділ повинен замовити певну кількість книжок на продаж. Однак в першому й другому випадку треба

тримати, що за ці книжки треба заплатити — коли вже не наперед, то зараз же по отриманні. (Поодинокі особи повинні прислати гроші разом із замовленнями.)

Ще одна справа — це кодпортаж нашої преси. Ми ще раз пригадуємо про него і в подвійні грудня подамо повний виказ місцевостей на сторінках "УРВ", щоб показати, як ставляться наші організації до так важливої справи.

Берімся, товариші, до грудневої турфдїмської кампанії широким пролетарським. Пресові ж комітети повинні якнайкраще злагодити звіти з листопадової пресової кампанії й заслати їх до Робітничо-Фармерського Видавничого Товариства.

ЧИСЛА Й ФАКТИ ДВОХ ПОЛІТИК

"Є Україна в складі СРСР. Але є й інша Україна в складі інших держав" (Сталін).

Жовтнева революція на Україні зруйнувала підвалини гноблення української культури, і ми маємо небачений у світі процес зростання і розвитку української пролетарської культури. Показник цього зростання, яке відзначив на XI зїзді КП(б)У тов. Косіор, є школа, преса, література, українізація робітничої класи.

Навчання українських дітей у школах різною мовою — цілком забезпечено. Уже 1928—29 року з загальної кількості 20,032 початкових шкіл на Україні, шкіль, де викладають українською мовою мали 16,506. Ця кількість шкіл українських шкіль охоловено дітей-українців навчанням різною мовою. Багато зросли витрати на учня проти передреволюційного часу. Року 1914 на одного учня витрачали 3 карбованців 26 копійок, а 1931 р. ми витрачаємо за бюджетом 24 карбованців 25 копійок.

Ліквідація неписьменності серед молоді віком 14—35 років теж дає небачені приклади. Неписьменних 1914 р. на Україні було 70%. У містах процент неписьменних доходив 52, а по селах — 82. У містах 1914 р. було 64,8%, неписьменних жінок, по селах — 92,3%. А коли взяти загалом процент неписьменної молоді серед українців по цілій Україні, то 1914 року на Україні було 86,6% неписьменних українців. Процент неписьменних жінок-українок становив 96,1.

За 17 років революції маємо за попередніми відомостями на 1931 рік такий стан ліквідації неписьменності: по містах України неписьменної молоді 95,3%. Поруч ліквідації неписьменності серед дорослої молоді у нас за років-революції дуже зросло охоловено дітей школою, де вчать різною мовою. Ми охоплюємо школою всіх дітей шкільного віку. Щоб ствердити це, досить навести такі числа: 1914 р. разом по містах і селах на Україні зчисляється 3,357,389 дітей. Поруч зростання охоловено початковою школою дітей трудящої молоді велими зросло готування кадрів висококваліфікованої пролетарської інтелігенції з різних галузей науки, техніки, мистецтва тощо.

Розв'язуючи по-ленінськи національні питання, радянська влада на Україні за провладу КП(б)У задовольняє культурні потреби національних меншостей. Поряд українських шкіл на радянській Україні утворено школи національних меншостей, щоб охоловити дітей єврейських, польських, німецьких, молдавських, чеських та ін.

Про теми роботи на культурному терені серед національних меншостей свідчать, між іншим, такі числа: 1928—29 р. проти 1921—22 р. єврейських шкіл на Україні побільшало на 156%, німецьких — на 254%, польських — на 127%, молдавських — на 221%.

Так, у братерському єднанні, на основі справжнього інтернаціонального співжиття, діти трудящих усіх національностей УСРР здобувають культурно-освітню різною мовою, щоб брати активну участь у переможному соціалістичному будівництві.

Поруч цього небаченими в світі темами зростає книжко-

ва, журнальна, газетна продукція. Про темпи газетної продукції хоч би з того, як іде вгору річний тираж газет України: 1929—30 р. він дорівнював 545 мільйонів примірників, а 1931 року — 973 мільйонів. Так само зростають на Україні тиражі неперіодичної друкованої продукції. 1930 р. тираж неперіодичних видань становив 151,800 тисяч примірників, а 1931 року він дорівнює — 232,000 тисяч примірників.

З українських видань на книжки припадає 95%, по газетах — 89%.

Це небачене в історії піднесення пролетарської культури пригнобленого перше народу можливе лише на основі Ленінського розв'язання національного питання. Бурхливе розгортання будівництва української національної формою, соціалістичної змістом культури можливе лише на основі боротьби за генеральну лінію партії в розв'язанні національного питання, як одного з найважливіших питань пролетарської революції.

Трудящі маси України в братерській спільноті з трудящими масами цілого СРСР розгромили спроби контрреволюції всіх гатунків повалити диктатуру пролетаріату на Україні й переможно будують соціалізм.

Але ми повинні сказати про ті мільйони українців робітників та селян, що є під гнетом фашистської Польщі, боярської Румунії, буржуазної Чехо-Словакиї. Ці мільйони українських трудящих мас на своєму шляху щодня зазнають тортури соціального й національного гніту. Це стосується всіх трьох держав, а особливо крутійською Румунії та Півсудською Польщі. Румунський король й главар польського фашизму Юзеф Пілсудський не даремно так зворушливо єднали свої сили проти радянських республік. Вони готуються до походу проти СРСР. Вони знесилиють трудящі маси, вони громлять робітничо-селянський фронт, щоб забезпечити собі шлях до наступу проти СРСР і передусім проти УСРР.

Польща фашиста Пілсудського доцнута знищила українське шкільництво. Із 3,200 шкіл, які були на території Західної України, доки Польща загарвала її, тепер залишилося тільки 700 українських шкіл. Але й над ними звисла загроза цілковитої польонізації. Бо українських учителів сотнями заарештовують і вивозять з Західної України на всіх ділянках.

А. Довгил. (Кінець буде.)

ТІСЯЧІ БЕЗХАТНИХ У ВАРШАВІ.

У Варшаві, за статистичними відомостями Магістрату (міська управа), зарєстровано 1,794 родин, що не мають притулку й ночують коло брам будинків, під мостами тощо. Ці родини здебільшого сіломищівселено за несплату комірного.

Кампанія Допомоги Політв'язням Канади Потрібно 350 доларів місячно, щоб дати допомогу політв'язням і їх родинам

Одним з головних завдань КРОЛ, що його поставила перед нею Міжнародна Червона Допомога — є несення допомоги в'язням класової війни, що толяються в тюрмах Канади.

До 1931 року було мало робітників засуджених на довгі термини за участь в робітничому русі. З розвитком класової боротьби й наступу пануючої класи на організації робітничої класи, з запровадженням репресій проти робітничих прав капіталістичною класою, значно збільшилося число арештованих бойових робітників, а суди почали видавати тиші пририси за політичні злочини.

В нинішній політичній капіталістичної класи, що ставить завданням розбити робітничу класу, верхка сягнув тяжкий присуд проти вісьмох провідників комуністичної партії. Крім цих в'язнів класової боротьби є ще чотири в'язні в тюрмі в Гвелф — Ендрю, Мілер, Байндер, Гардінг і Морис, що їх засуджено до одного року, Софі Шейнен, Д. Джонс і Г. Терис — засуджені по шість місяців тюрми в Лейбридж.

Дж. Кембел на 12 місяців в Лейбридж, Ендрю Грент — на 2 роки, Дж. Барбі — на 10 місяців і на депортацію, Б. Дворкін на 10 місяців — все це келгарські товариші.

18 листопада засуджені в Дромгелер: Бойчук, М'Хілі, Мек'Доналд, Ганер, Лейнгем, О'Соливан, — кожний по роки, Кабанюк — на три роки, Леданів — на 27 місяців.

Билінгс і Бойчук засуджені в Киркленд Лейк по 6 місяців.

Це є лише частина засуджених товаришів. Ім і їхнім родинам потрібна допомога. Тому найголовнішим завданням є збудувати фонд для видавання регулярної допомоги тим, хто був на їх утриманні. Ми по-

винні цей фонд організувати на такій базі, щоб він наспівав систематично й регулярно. Щоб там не було підприяття, воно мусить бути переведено акуратно й скоро.

Щоб це виконати, треба встановити постійні пожертвування від поодиноких осіб і від організації, що також були б представлені на систематичній базі й виплачувалися регулярно в певний час, що на него всі погодилися б.

Вираховано, що на тепер КРОЛ потрібно \$350 місячно, щоб покрити ці вимоги на базі цифр, що їх мище наводимо.

Ці цифри повинні представлятися так: Для кожного політв'язня виплачувати по \$5 на місяць; для кожної жінки політв'язня по \$20 на місяць; на кожну дитину в родині політв'язня по \$5 на місяць.

КРОЛ пропонує встановити окремих фонд, що був би знайдений як Фонд Допомоги для політичних в'язнів й їхніх родин.

Цей фонд мав би бути керований з центру для цілої домінії.

Всі жертви на цей фонд треба переслати до Всеукраїнського Офісу з зазначенням, що це є

на "Фонд Допомоги" і щоб його виплачувати на руки генерального секретаря КРОЛ. Цей фонд не сміє бути вживаний на ніякі інші справи, лише на призначену ціль.

Пожертвування на Фонд Допомоги КРОЛ можуть складати особи або організації в такій сумі, в якій забажають і в який час, який їм найвідповідніший.

Однак Всеукраїнський Комітет КРОЛ широким апелює до всіх робітників і до робітничих організацій, щоб свої жертви склали систематично й регулярно — або щотижня, або місячно чи квартално.

Якщо цю пропозицію прийме поважне число жертводавців, то ВК КРОЛ зможе скласти певний план допомоги. Тому ми кличемо всіх симпатиків зголошувати свої жертви широким чи квартално. Виповнити ніше вміщений бланк (або подібний до нього) й негайно зашлати до КРОЛ.

Ці товариші, які зараз сидять в тюрмах, то сидять вони там за вас. Тому нашим обов'язком і нашим прив'язям, дати їм допомогу в цей час боротьби. Дайте про себе знати!

ВК КРОЛ.

COUPON FORM RELIEF FUND FOR CLASS WAR PRISONERS CANADIAN LABOR DEFENSE LEAGUE

Room 308, 331 Bay Street — Toronto, Ont.

I promise to contribute the sum of \$_____ to the Relief Fund for Class War Prisoners. Canadian Labor Defense League, the same to be paid to the National Office, Toronto, on any of the following dates, 1st, 8th, 15th, 22nd and 30th of each month or of every third month of the year.

БОРОТЬБА З БЕЗРОБІТТЯМ

(Зисом на світ.)

Всімдесять мільйонів безробітних є тепер у капіталістичному світі — пишуть уже й буржуазні газети. Всімдесять мільйонів зубатих, голодних ротів.

Погано, значить, для капіталізму? — І зовсім — ні. Перш усього йде, богу дякувати, зима й число безробітних у зимі любить потропуватися щонайменше. Де був один голодний ротиче — там робиться три, і кожний їсти хоче.

— Давай, бо... Але капіталісти хитріші од зросту безробітних. Сказали собі цієї осені: тихо голодники, ми будемо боротися із безробіттям!... Чекайте!

І пішла, значить організована, широка капіталістична боротьба з безробіттям.

Про успіхи цієї "боротьби" й пишуть тепер буржуазні газети. Кажуть, що кожний уряд організує тепер гарячково широкі "комітети допомоги безробітним" — а польські дідачі обіцяли вже навіть на це й покорцеві картонки дати.

— Картоплями, мовляв, закидаємо безробітні!

Крім картопель — іде ще церковна акція допомоги мільйонам безробітних. Останніми днями досягла вона вже й свого "вершка" — св. отець Пій XI в Римі відправив з кардиналами службу божу на конто допомоги безробітним.

— За дармо, най бог прийме. Та це все — акція намацальна, практична, як бачимо. А треба знати, що ведеться ще й

"акція боротьби з безробіттям" духово, науково-теоретична.

Кримінал і наглі суди? Ні! Справа тут чисто "наукова".

Один, учений видно паніка, подає в півурядовій, польській газеті "Іл Курієр Подзєнні" золоті думки про допомогу безробітним:

— Безробіття — каже — це недуга. А багачко, навіть грізний, недуг сучасна медицина вилковує успішно т. зв. способом самосугестії. Треба тільки хворій особі говорити собі раз-у-раз: "Я здоров, я здоров" — і вкінці насправду це багатом помагає.

Отже так саме радить капіталістам пан Томми і до "боротьби" з сучасним безробіттям.

— Треба нам — каже — навчити тільки кожного безробітного, щоб говорив собі отає раз-у-раз:

"Я не голодний, я не голодний, я не голодний!"

"Я маю гроші, я маю гроші, я маю гроші!"

Подобається вам, безробітні? Золото, не думка. Так і видно, що капіталізм будучини має. І в політиці і в житті і в науці.

Мережа.

НЕГЕРСЬКИЙ РОБІТНИК ЗГИНУВ ВІД КУЛІ КОМПАЇЙНОГО ДЕТЕКТИВА

ІКОРС, Мишиген, Сполучені Держави. — 17-го листопада залізничний детектив вбив в цьому місті вистрілом з револьвера негерського робітника Вільяма Мура за те, що він збирав вугілля на залізничній трасі, щоби нагріти помешкання для своєї родини. Мур був активним членом Ради Безробітних і Ліги Боротьби за Права Негрів. Детектив вистріляв в нього три рази. Один вистріл поцілав Мура в живіт, другий в плечі, а третій в чоло.

Мур був безробітний і не мав зашо купити вугілля, щоби нагріти своє нужденне помешкання. Разом з іншими негерськими робітниками вдавсь він на залізничну трасу, щоби назбирати трохи вугілля. Надійшов детектив і сказав їм вислати вугілля на землю та забиратися геть з траси. Коли

вони почали виконувати його приказ, детектив витягнув револьвер і стрілив тричі до Мура.

Детектив заявив опісля на суді, що застрелив Мура через випадок і на основі цієї заяви суддя гонорово звільнив його. Холоднокровне мордерство активного негерського робітника викликало між робітничим населенням міста велике обурення. Міжнародна Робітнича Оборона домагається, щоби детектив відповів за свій злочин перед судом.

У Лодзі кінчився процес членів забороненої ППС-лівниці, що тривав кілька днів. 4-ох вивучених засуджено до тяжкого ув'язнення на 4 роки кількох — на 2 роки дому поправи.

КАТОРЖНИЙ ВИРОК ЧЛЕНАМ ППС-ЛІВНИЦІ.

У Лодзі кінчився процес членів забороненої ППС-лівниці, що тривав кілька днів. 4-ох вивучених засуджено до тяжкого ув'язнення на 4 роки кількох — на 2 роки дому поправи.

Відозва Виконавчого Комітету Комінтерну до чотирнадцятих роковин Жовтневої революції

Робітники і робітничі всієї країни!
Трудачі і гноблені капіталістичного світу!

14 років тому революційний пролетаріат колишньої Росії за проводом Леніна та його партії змінив панування буржуазії і встановив радянську владу на одній шостій частині земної кулі. Пролетаріат усіх країн зустрів Жовтневу революцію, як початок, світової пролетарської революції. Рядом героїчних масових виступів, страйків і повстань у країнах Заходу відповів пролетаріат на Жовтень. Відомий Жовтень докотився до найдаальших країн світу і викликав потужне піднесення революційної боротьби гноблених народів колоній. Імпериалісти зуміли, завдяки активній підтримці II-го інтернаціоналу, тимчасово придушити виступ пролетаріату в ряді країн Європи і цим відстрочити свою загибель. Але імпериалісти, не зважаючи на розпочату від них блокаду та інтервенцію, не зважаючи на організацію куркульських повстань та шкідливих заходів, не зуміли роздушити радянську владу.

Пролетаріат Радянського Союзу, йдучи на чолі широких мас бідняцько-середняцького селянства, відбиваючи очайдушно опір класового ворога, очиняючи країну від усіх залишків минулого, будували і неухильно зміцнювали свою соціалістичну робітничу державу, де самі маси творять свою долю. Для СРСР соціалізм вже не мрія, не питання майбутнього. СРСР уже вступив у період соціалізму. Робітники СРСР бачать і відчувають це в історичній корінній зміні свого становища.

Робітники капіталістичних країн, що стěžать з радістю і надією за соціалістичним будівництвом СРСР, щораз вирішніше бачать соціалізм живим, конкретним, і переможним. Зростає не тільки їхня відданість і співчуття до Радянського Союзу, а й їхня впевненість у тому, що шлях пролетаріату СРСР — єдиний для всіх пролетарів вихід із нечуваного злетіття при капіталізмі.

В СРСР немає кризи, є велетенське піднесення.

СРСР закінчує цього року фундамент соціалістичної економіки.

Вирвана 14 років тому з рук експлуататорів і сконцентрована в руках радянської держави промисловість розвивається бурхливими темпами.

15 мільйонів дрібних селянських господарств, об'єднаних у колгоспах, вступивши на шлях цілковитого розриву з рабським і нужденним минулим, рішуче повернули до соціалізму. На основі суцільної колективізації ліквідується куркульня, як клас.

Радянський Союз — єдина країна, в якій немає безробіття. За останні три роки втягнуто в промисловість 5 мільйонів робітників — стільки, скільки безробітних в одній Німеччині. Наступного року, дякуючи будівництву нових велетенських соціалістичної індустрії 2½ мільйона нових робітників приєднаються до 14 мільйонів, що вже працюють на фабриках та заводах.

Радянський Союз — єдина країна, де хутко й неухильно поліпшується становище трудящих. В СРСР рік-у-рік підвищується заробітна плата робітників, зростає соціальне страхування, розвивається житлове будівництво в містах і селах. Споруджується нові міста, плановані відповідно до соціалістичних вимог широких мас, їхніх чимраз більших матеріальних та культурних потреб.

До робітників і робітниць та поневолених народів капіталістичного світу

Працюючи під знаком велетенського піднесення, від знаком широчезних перспектив, робітники й колгоспники СРСР, маючи на чолі свого випробуваного проводиря, Ленінського ВКП(б), спираючись на активну підтримку революційного пролетаріату капіталістичних країн, будують соціалізм, будують цілком певні остаточної перемоги соціалізму в цілому світі, і намічають уже нові грандіозні завдання другої п'ятиріччя.

Робітники і робітничі капіталістичних країн!

Вожаки II інтернаціоналу переконували вас у тому, що радянська влада — це безвихідний хаос і повернення до варварства. Вбиваючи у вас віру в ваші сили, ці зрадники, що звуть себе соціалістами, доводили вам, що панування буржуазії вам вигідніше за диктатуру пролетаріату.

Тепер підсумки налиці. В СРСР перемагає соціалізм, а капіталістична система чимраз більше наближується до свого банкрутства. Хутко котяться вниз з своєї колишньої височини англійський імперіалізм. Робітники й безробітні стотисячними колонами виходять на вулицю. Бунтується англійська флотія, вчора ще твердила панування Англії на морях та в колоніях. В Америці вже завмерла третя частина промисловості, викинувши на вулицю 12 мільйонів безробітних. Капіталістична Німеччина, що ще недавно підвелася з післявоєнної кризи, знову котиться в безодню, безсила перед чимраз більшим безробіттям, що дійшло до 5 мільйонів, перед класовою дедалі загостреною боротьбою.

І Францію, що більше за всіх зміцнилася в наслідок Версальського пограбування, захоплює криза. І в ній безробіття, яке доходило уже 1 мільйона, зростає ден-у-день.

Трестовики, банкири, міністри всіх капіталістичних країн метаються, шукаючи виходу. Вони тремтять за свої нагромачені капітали, за своє панування. В остраху перед цілковитим своїм банкрутством, перед пролетарською революцією, що начувається, вони організують нечуване грабування мас і щодня посилюють політичний терор. Буржуазія за активного сприяння соціал-фашистів зменшує фонди заробітної плати, “заощадує” мільярди на масових звільненнях, на ліквідації допомоги безробітним, запроваджує нові податки. Безробіття, розор селянства, голод і злидні мас набирають нечувані розміри і в “передових” країнах, і в колоніях. Зростає і загострюється класова боротьба, зростає збентеження в таборі буржуазії, розпадаються старі партії, зростають фашистські організації, кращі робітники йдуть від соціал-демократії до комуністів.

Шукаючи виходу з кризи, імпериалісти фактично вже почали війну на Сході. Імпериалісти Франції, присилаючи маси, бучними промовама Бріана про мир, благословили Японію на окупацію Маньчжурії. Розігруючи пацифістську комедію в Женеві, змовившись з Японією про поділ здобичі, заперячуючи цілий світ у тому, що в Маньчжурії, “ніякої війни немає”, Ліга Націй, на чолі якої стоїть Англія і Франція організує поділ Китаю. Вона хоче перетворити Китай на пляцдарм воєнного розбою на всьому Сході та на один із багатьох пляцдармів майбутньої

війни проти СРСР. Англійський імперіалізм уперто домагається своєї частки здобичі. Кумінтан і Чан Кай-Ши — слуги імперіалістів, що, догоджуючи імперіалістам, розстрілюють антияпонські демонстрації, не можуть і не будуть боронити незалежність Китаю.

Окупація Маньчжурії — це не війна проти Чан Кай-Ши і Кумінтану, це війна проти трудящих мас Китаю й проти китайської революції. Це — війна проти вас. Не піддайтеся обдурюванню, ніби війни ще немає.

Організуйте масову революційну відсіч привідцям нової імперіалістичної війни. Активно підтримуйте вапш китайських братів у їхній боротьбі проти японської окупації, проти Ліги Націй, проти зрадницького кумінтану, проти Чан Кай-Ши за єдиний незалежний радянський Китай.

Вихід із кризи коштом СРСР — найбажаніший шлях для імперіалістів. Воєнно-технічні й політичні готування інтервенції проти СРСР, що не припиняється ні на один день, доповнюється тепер організацією фінансової блокади. Організація антирадянського фронту на якомога ширшій основі обговорюється на всіх західних нарадах у Парижі, Лондоні, Нью-Йорку. Війна, що почалася в Китаї, — це один крок вперед до війни проти СРСР.

Робітники й всі трудящі світу, гурдами бороніть Радянський Союз — країну великого Жовтня, єдину батьківщину трудящих усіх країн. Усіма засобами, якими ви маєте, бороніть переможно будований соціалізм — власність робітничої класи всіх країн. Капіталістичний або революційний вихід із кризи — таке питання ставить перед нами історія.

Капіталістичний вихід із кризи — це поневолення робітничої класи, це загибель цілих поколінь від голоду, від нової війни, від фашистської диктатури. Це — новий, найжорстокіший натиск на колонії, придушення революції в Китаї, придушення чимраз збільшуваного революційного руху в Індії. Це об'єднання всіх чорних сил світової контрреволюції для війни проти Радянського Союзу — оборони трудящих усіх країн.

Революційний вихід із кризи — це повалення буржуазії, встановлення диктатури пролетаріату. Це організація мільйонів нових борців на важку, велику боротьбу разом з пролетаріатом СРСР для цілковитого перемоги соціалізму. Це — шлях Жовтня. З усіх шляхів — це єдиний шлях до перемоги. На цей шлях кличе Вас Комуністичний Інтернаціонал.

“Порятунок демократії” написали на своєму прапорі соціал-демократи всіх країн щоб прикрити цим гаслом гасло порятунку капіталізму. Зирніть машкару з цих убивців робітничої класи, що приховують свою зраду та алоични за гучною фразою. Викрийте до кіпця лицемірство “лівих” і “незалежних” соціал-демократів. Вони загорджують пролетаріатів/шлях до влади. Зруйнують цей бар'єр, що перешкоджає вашій перемозі.

Ні краплі довір'я Отто Бауеру, Зейдевіцям і Мекстонам. Не дайте “лівим” демагогам ще раз зламати вашу волю до боротьби. Не давайте Зейдерингам та всім іншим заступникам Носке, що розколюють робітників, руйнують револю-

ційну пресу, оголошують поза законом комуністичну партію, — розбивати ваші сили й обезброювати вас перед обличчям ворога, як вони це зробили пам'ятних 1919—20 років.

Соціал-демократичні робітники, від вас залежить доля єдності пролетарських лав. Зіміньтесь залізним єдиним фронтом на боротьбу проти капіталу та його люкавіх — ватажків соціал-демократії.

Тільки комуністи, використовуючи досвід Жовтневої революції, поведуть вас до перемоги у вирішальних класових боях.

Терпінню мас приходить край. У цілому світі дедалі вище підіймається хвиля революційного піднесення.

Під прапором Леніна трудя-

щі Радянського Союзу перемогли в боях за Жовтневу революцію і домоглися вирішальних успіхів на фронті соціалістичного будівництва. На день XIV роковин пролетарської диктатури в СРСР Комуністичний Інтернаціонал закликає трудящих і гноблених цілого світу стати під бойові прапори Леніна. Під цим прапором ми доб'ємося перемоги пролетарської революції в цілому світі.

Хай живе велика Жовтнева революція!

Хай живе пролетаріат Радянського Союзу — ударна бригада світового пролетаріату!

Хай живе проводир і організатор Жовтневої революції та соціалістичного будівництва — Ленінова партія ВКП(б)!

Хай живе перемога диктатури пролетаріату в цілому світі!

Хай живе комунізм!

Виконавчий Комітет Комуністичного Інтернаціоналу.

ПРОТЕСТ АМЕРИКАНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ ПРОТИ КИТАЙСЬКОГО ТЕРОРУ

ВАШИНГТОН, 23 листопада.

104 американських письменників запротестували сьогодні перед китайським амбасадором у Вашингтоні проти торгів і масового вбивства письменників в Китаї за їх політичні переконання. Протест підписала більшість визначних американських новелістів, поетів і письменників наукових праць. В ньому говориться, що китайські письменники загаломно знають, що їх тортурують, стріляють, виваюють, а ті, що осталися при життю, мучуть втрати із своїх сховок. Комітет письменників каже: “Неможливо дізнатися, кілько наанкський уряд та воєнні лорди інших провінцій замордували китайських студентів і письменників за останніх чотирьох років. В більшості випадках імен жертв не опубліковано ані в Китаї, ані в американській пресі. Все ж таки досить фактів вишло на денне світло з достовірних джерел, які представляють загальний образ положення.”

“Китайці мають надзвичайно здібну і бойову молоду генерацію новелістів, письменників наукових праць і поетів. Більшість з них є радикальних

поглядів з тої простої причини, що останніми часами ший інтелектуальний світ в Китаї хилиться до комунізму. Наслідок є той, що уряд масово їх вбиває. Ці письменники насамперед підпадають страшинам тортурам, а опісля їх виводять перед відділ війська і вбиваються кулями з криків. Навіть 12-літніх шкільних хлопців стріляється на смерть, коли найдеться в них радикальні журнали. Ми бачили фотографії цих жертв”.

На доказ жахливого терору комітет наводить суабу, яка стрінула талановитого письменника і редактора “Шангайського Червоного Прапора”, Лі Вей-Сена. На 17 січня минулого року арештувала його британська поліція в міжнародній дільничій міста і віддала в руки китайської влади. Після тортур, які тривали три тижні, поховано його живцем разом з іншими чотирма товаришами, а над їх гробом розстріляно 19 інших осіб.

Д-р Ку Мо-Джо, найбільший сучасний письменник в Китаї, який загаломно кілька місяців тому і ніхто до нині не знає, чи він скривається перед поліцією, чи його тайно замордовано.

РІЗНІ ВІСТІ

ПОЛІТИЧНИЙ ТЕРОР В НІМЕЧЧИНІ.

Урядові звідомлення подають, що в Німеччині за останні вісім літ з політичних причин було 457 людей забитих і 1,154 тяжко раних. З того комуністів було вбитих 323 — тобто 70 проц., а тяжко раних 750 (65 проц.); Гітлерівців було вбитих 86 осіб і 251 раних; з інших політичних партій було 34 вбитих і 110 раних, а державних урядовців (поліція) було 14 вбитих і 53 раних. З цього видно проти кого звернений цей політичний терор.

ПЛЯНУЮТЬ ЗАВЕСТИ РЕГІСТРАЦІЮ ЧУЖИНСЬК. НА КУБІ.

ГАВАНА, Куба, 14 листопада. — Міністерство внутрішніх справ оповістило, що уряд має на обміркуванні плян реєстрації усіх чужинців, що живуть на цій острові. Реєстрація (з поліційним наглядом) є намічена виключно для чужи-

нських робітників. Уряд хоче “мати точні інформації” стосно діяльності і заняття жителів імігрантів”. Турістів, якими на Кубі є здебільша американські пані, реєстрація не буде обов'язувати.

ПОЛУДНЕВА А ФРИКА НЕ МОЖЕ ДІСТАТИ ПОЗИЧКИ.

ПАРИЖ, Франція, 13 листопада. — Спроби уряду Південної Африки дістати позичку в сумі \$50,000,000, щоби можна було затримати в домінії золоту стопу, не прищесли ніякого успіху. Як французькі, так і американські банки відмовилися дати позичку. Амстердамські банкири годилися позичити свою частку, але тільки тоді, коли банкири в Парижі позичать решту.

За причину відмовлення позички банкири подають не економічні перепони, але політичні. Французький уряд є тої думки, що британський уряд не зовсім прихильно відноситься до відвернення золоті стопи в Південній Африці.

БУРЖУАЗІЯ ВІДДЯЧУЄТЬСЯ СОЦІАЛ-ЗРАДНИКАМ ЗА ВІРНУ СЛУЖБУ

В Німеччині є криза уряду і парламенту цілої держави, це уряди і сойми поодиноких країн Німеччини, як на примір Прусії, Баварії, Саксонії, Тюрингії і других. Теперішній німецький уряд, на чолі котрого стоїть клерикал Бріннінг, є злочинний з самих буржуазних міністрів, а котрий задержав владу тільки завдяки допомозі соціал-зрадників.

В Прусії, найбільшій краю Німеччини, є тепер коаліційний уряд, злочинний з соціал-зрадників і буржуазії. Головою пруського уряду є соціал-зрадник Браун. На останньому засіданні пруського союму поставили комуністи вносок недовір пруському уряду. Вносок цей не прийнято. Буржуазія віддичилася соціал-зрадникам за уратування уряду Бріннінга. Також комуністичний вносок на усунення президента поліції в Берліні Гжезінського — відкинено. Гжезінський є членом соціал-демократичної партії і переслідує робітничий рух так ревниво, що буржуазія з него задоволена.

Зрадницька праця соціал-демократів, що раз то більше отвирає очі і цій частині робітників, котру вони гарними фразами отуманювали. Масово переходять тепер робітники в ряди комуністичної партії. Також

ТУТЕШНІ МАЙНЕРІ НЕДОЦІНЮЮТЬ ВАГИ КЛАСОВОЇ БОРОТЬБИ В СУЧАСНИЙ МЕНТ

У виборі секретаря дистрикту МВЮК на 225 майнерів з правом голосування, брало участь усього 98. А де ж решта?

Нордег, Алта.

Ще далеко не всі робітничі й незалежні фармери арозуміли сучасне положення робітничої класи. Не розуміють і тієї потреби боротьби, що зараз ведеться по усьому капіталістичному світі, а так само і в Канаді. Багато є ще таких, що тільки й думають, хай хтоє інший дає їм боротьбу, мовляв, мені не треба, я покищо маю роботу, в мене жінка й діти. Підсудують і інші міркування, щоби лише втриматися далі від класової боротьби.

Наведу приклад з тутешньої місцевості. Нордег — це майнерська околиця в Алберті. Понад півні в нас всі організовані. Усього рода маємо повно організацій, є робітничі, є й противні робітничому руху організації.

На днях відбувся в нас вибори секретаря до дистрикту МВЮК. В Нордег маємо усіх майнерів около 250, вони є й членами МВЮК. Одна третя частина з них працює на дорозі в Рокі Мавтейн Гавз — Нордег і решта в майні мають роботу. З дистрикту отримали 225 бюлетнів до голосування. Секретар люкаві МВЮК ще й пообіцяв, що буде замало тих бюлетнів для голосуючих майнерів.

Аж насів час голосування. Голосування йшло дуже швидко. Уже 10 хвилин до 6 години, а до голосування прибуло усього 69 членів МВЮК. Чекаємо ще 10 хвилин по 6 години — немає нікого. Йдемо на вечерю о 7 годині, бо після 7 години маємо їхати на кемпу на дорогу, що будеться з Нордег. Там теж є досить членів МВЮК, що працюють на реліфній роботі.

Приїхали ми на ту кемпу, деви віднайшли наших членів МВЮК з Нордег. Помешкання їхні складається на шпанській буди, вони в нічому не гірші за турми Пільсудського. На 10 фтів один одного не пізнає в тих кемпових будах. У тих кемпах вакується на тов. Стокалюка лише один польський фашист, решта віддали свої голоси на тов. Стокалюка, як на секретаря дистрикту МВЮК.

робітничі покидають ряди соціал-зради і побільшують лави комуністів.

При всіх виборах, чи то міських чи громадських, які останніми часами відбувалися в Німеччині, число комуністичних послів росте, а соціал-демократичних — паде.

Цей відвал робітників від соціал-демократичної партії, настраив деяких ватажків соціал-зради і вони зачали удавати опозицію до офіційного керівництва соціал-демократичної партії, а далі заложили нову так звану “соціалістичну робітничу партію”. Коли заплано тих ватажків зому вони це зробили, — бо ж різниця між ними а офіційною соціал-демократією дуже малі, — то вони безстыдно відповіли: “коли б ми не заложили нашої партії то робітничі пішли би до комуністів”.

На чолі цієї партії стоїть адвокат Курт Розенфельд, такий же самий зрадник, як Міллер, Шайдеман і другі соціал-патріотичні ватажки — тільки від іншого маско.

Колі буржуазія бачить, що робітничтво лівішає та починає відходити від соціал-зрадників, тоді вона наставляє на него іншу ланку — організуючи нову партію з революційними фразами, а з чорними ділами.

Приїхали ми до Нордег, почесили голоси: 67 — І. Стокалюк, 19 — І. Дябе, 12 — Ендерсон. Усіх голосів разом зібрали при голосуванні 98. Де ж решта голосів зі загальною число 225? Надармо боявся секретар люкаві МВЮК, що не стане бюлетнів для голосуючих, він ще решта бюлетнів мусів відслати до дистрикту в Келгари назад, їх не використали майнері, члени МВЮК.

Оце й є показником, як в тутешній місцевості цікавляться коюєю, як майнері тутешні заінтересовані в робітничому руху. Навіть половина майнерів не прибули на голосування. Між ними є й чимало членів наших масових організацій, хоч знали про голосування, про те писалося в “УРВ”, говорили на зборах відділу ТУРФДІМ і ТОДОВИРНАЗМ. Чи не боялися вони, а може й таки не хотіли голосувати на тов. Стокалюка?

Не можна сказати, що вони не знають про вагу революційної війни в сучасній мент. Говорили ж про це й вони знають. Знають, що зараз нам потрібна сильна революційна війна, треба поборовати реакцію, що вкорінилася глибоко в кожному люкаві юні і поборова революційний рух майнерів та єшнєву класову боротьбу.

Так, усе це знають наші товариші, що не взяли участі у виборах секретаря дистрикту МВЮК. І не це більше став бачоче, що зробили це організовані члени, яким час вже пізнали самим і другим вказати шлях класової боротьби за країні умовини праці й життя.

Ю. Новосад.

ПОЛЬСЬКИЙ УРЯД МІЛТАРИЗУЄ ЗАЛІЗНИЦІ.

Пленум союму схвалив ряд внесених від уряду законопроектів, зокрема про безмиттовий завіз до Польщі військового майна та про милітаризацію залізниць.

Дискусія, що розгорнулася в зв'язку з цим, зайвий раз підкреслила особливе прагнення уряду до милітаризації господарства.

Наздогнати втрачені дні в кампанії преси

УСІ НАШІ СИЛИ НАПРУЖУЄМО, ЩОБИ НАМΠΑНІЯ ВИПАЛА УДАРНО

Ми постановили побити рекорд пресового комітету в Торонто у пресовій кампанії.

Монреал, Кве.

В першій половині листопада у нас був прорив в пресовій кампанії. Прорив стався просто тому, що наші члени віднесли до кампанії з якоюсь байдужістю. Треба сказати, що чимало допоміг налаштувати справу тов. Мігайчук, який вживчивий в кампанійній праці. Працюють і решта членів наших масових організацій.

Прескою й райкоми докладають усіх зусиль, щоби в другій половині листопада наздогнати ту роботу, що її мали виконати в першій половині місяця. Ми постановили побити навіть рекорд в кампанії за нашою пресою товаришів з Торонто, яких ми викликали на змагання в прескампанії.

Преском.

НАЗДОГНАТИ ТЕ, ЩО ВТРАТИЛИ В НАМΠΑНІЇ

Брентфорд, Онт.

Вже місяць листопад майже на уквіччєно, а наші комітет преси, поправді треба говорити, ще нічого не зробив, бо показується кожного тижня зі звіту помітую, як хто працює.

На початках кампанії комітет дещо рухався, а зараз сить, мовляв, що люди грошей не мають та й чого будемо ходити по хатах.

Комітет листи забрав, роздав поміж членство, члени листи поховали в кишені і по закутках, щоби поліція не відбрала та-й щоби їх не арештувала. На тому й кінець.

За цю, так важку кампанію, повинен хтось перед кимось відповідати. Поліція, як зрозуміло, не може бути такою.

Читач "УРВ".

ПРИЙМАЄМО ЗМАГАЛЬНИЙ ВИЗОВ ПРЕСОВОГО КОМІТЕТУ У ВЕНКУВЕР

Содборн, Онт.

Наші українські робітничі масові організації в Содборні радо вітають визов на змагання Венкувер на \$8500 в користь нашої робітничо-фермерської преси.

Помимо того, що економічні умовини в Содборні є багатовідмінніші від умовин у Венкувер, до того ще велика більшість нашого членства та місцевого робітництва не працює, ми поруч усіх труднощів активіно і совісно працюємо й віримо побити Венкувер у цьому змаганні.

Читач "УРВ".

здавати слушні оправданні, їх заряд одобри.

Також преском вирішив, щоби встроїли забаву в користь нашої преси. Отже у вівторок в нас відіграється на 24 одноактівка "На сіножаті", а опісля буде забавка з танцями і чаєм. Припоручили ще одному товаришеві промовляти в неділю на підприємстві до присутніх і за колектов в користь нашої преси.

Преском.

УДАРНИКИ ТОДОВИРНАЗУ В ПРЕСОВІЙ КАМΠΑНІЇ.

Вінніпег, Ман.

Ударники при відділі ТОДОВИРНАЗУ у Вінніпегу встроїли досі дві товариські забави в користь нашої преси. Перша забавка відбулася на 15 листопада в тов. Кушніра й принесла прибутку \$12.60; друга забавка відбулася в Угорським Робітничім Домі 23 листопада і з неї вилнило \$13.65. З двох зарав ми маємо \$26.25.

Ті фонди зібрані поміж тими робітниками, що свідомі завдання української робітничо-фермерської преси. Завважити це треба, що ударники працюють по районах у пресовій кампанії.

Комітет ударників.

МИ ЗАГОВОРИМО ПІЗНІШЕ ПРО ТИХ, ЩО В КАМПАНІЇ НІЧОГО НЕ РОБИЛИ.

Саскатун, Саск.

Згідно з постановами центрпрескому в нас розподілено місто на райони. Ці райони взяли до праці. Про весь виділений працю буде подано на закінчення кампанії. Але слід загалати про пророблену працю кількох районів.

Район 3 ворт влаштував забаву у хаті тов. Бойка, де було присутніх поперх 40 робітників та робітниць, які гарно забавлялись і між собою зібравли поперх \$7 на пресу. Треба загалати, що на тій забаві було багато робітників і робітниць, які ще не належать до робітничих організацій.

Друга забавка району 2 сват відбулася в суботу 21 листопада в хаті т-ки Сєнов, де зійшло около 60 гостей. Районової комітет долужив старш, щоби ця забавка випала успішно. Так і було. Матеріальний успіх в користь преси досить добрий, бо зібрано около \$12. Про значіння преси говорив тов. С. Матковський.

Але є райони, що ще нічого не зробили, та про них пізніше заговоримо по лінії самокритики.

Член району.

У ВІДПОВІДЬ ЦЕНТРАЛЬНОМУ ПРЕСОВОМУ КОМІТЕТОВІ В СПРАВІ КОЛЬПОРТАЖІ ПРЕСИ

Мус Джо, Саск.

Центральний Пресовий Комітет в числі 140 "УРВ" а дня 21 листопада у своїй статті під наголовком "Яка ваша відповідь на це, товариші в Мус Джо, Саск." — тягне нас преском до відповідальности за те, що в нас преском до цього часу не встановив у себе кольпортажу "УРВ", та навіть не за мовив на спробу "УРВ" підчас листопадової кампанії.

Центрпреском каже, що наш мус-джовський преском виндав за приклад другим місцевостям тому, що в нас встановлено місцевим прескомом збір стару і нову передлатку на нашу пресу та вислати звіт разом з грішми кожного місяця до адміністрації нашого видавництва. Так, в нас це рішене на першому засіданні нашого прескому після його вибору, коли наш делегат дав звіт зі звітів наших організацій.

Такі звіти разом з грішми нашого прескому було вислано до адміністрації нашої преси, за місяці серпень й вересень, а за жовтень такого звіту не вислали тому, бо в місяці жовтні було всього зібрано \$6.50, які преском рішив прилучити до листопадової кампанії.

Щодо кольпортажу "УРВ" у нас, коли вибралось бригади по різним ділянкам праці, створено також і кольпортажну особіну бригаду, яка має замишляти розповсюдження усіх робітничих газет, а в тому числі й "УРВ".

Дня 26-го жовтня наш преском мав засідання, на яким читаво об'явник від Центрпрескому, та після його вказівок вироблялось план листопадової кампанії. Того вечора наш преском довідався, що місцева кольпортажна бригада не одержує "УРВ" та преском рішив замовити на час кампанії 10 чисел кожного видання "УРВ" і 5 чисел кожного видання "Робітниця". Того самого вечора було надруковано листа зі замовленням на нову пресу мню самим, де я повідомляв і про рішення в справі листопадової кампанії в нашій місцевості.

Зараз перед мною лежить протокол прескому з 16-го жовтня і друкована копія листа, який вислано до адміністрації нашого видавництва у Вінніпегу. В листі я писав, що наш преском рішив розподілити працю прескампанії у листопаді на чотири районні бригади і рішене віддати кожного українського робітника в Мус Джо, що це не читає нашої преси. Наш кожний ударник пресбригади мав озброїтися нашою пресою, коли мав ходити по хатах. І в тій цілі ми замовили "УРВ" і "Робітницю" і того листа я вислав до адміністрації нашого видавництва із проханням, щоби представник видавництва, який входить в склад Центрпрескому, передав цього листа Центрпрескомові.

По висланню цього замовлення ми одержали 10 чисел "УРВ". Це було виявлене число для відзначення Жовтневої революції. Більше "УРВ" ми не одержали і до цього часу.

Зараз наша листопадова прескампанія у повному ході і закінчиться 8 грудня. До цього часу придбано поперх 19 нових передлатників на "УРВ", а також і стара передлатка колектується. Було б бажанню, щоби наші старші члени краще виповняли стару передлатку. На 26 листопада відбудється забавка в користь преси, на яку вироблено 200 тикетів і більша половина вже розпродана. До 10 грудня Центрпреском одержить наш звіт з прескампанії, то буде бачив, як ми працювали для нашої преси.

Г. Глобін, голова прескому.

ВИКОНУЄМО СВОЇ ОБОВ'ЯЗКИ.

Тіммінс, Онт.

Пресовий комітет разом із двома районами нашої місцевості відбув свій мітінг 20 листопада. На тому мітінгу ми підсумували роботу, яку до цього часу зробили, направили деякі недочасті, як теж направили дальній хід праці.

До цього пори перний район приривав 2 передлатників (+1 цілорічного і 1 півлічного) на "УРВ".

Район другий теж придбав 2 передлатників (1 цілорічного на "УРВ" і 1 цілорічного на "Робітницю"). Дотепер робота обох районів більше-менш однакова, але є чутка, що прикінці місяця листопада вперед будуть працювати оба райони, щоби один одного побити в змаганню.

В Укр. Роб. Домі кожного вечора відбуваються розіграшки в користь нашої преси, а на підприємствах підчас пави на сцені окрема.

Робкор прескому.

ВІДЗНАЧИЛИ МАСОВИМ МІТІНГОМ ВОСЬМУ РІЧНИЦЮ УРД В ТРАНСКОНА, МАН.

Транскон, Ман.

Восьму річницю Укр. Роб. Дому в Трансконі відзначили мітінгом на 4 жовтня. На мітінг прибуло усе членство робітничих масових організацій, було теж багато симпатиків робітничого руху. Тов. Генсьор відкрив мітінг привітними словами й відомив, що більше промовців будуть промовляти на мітінгу.

Тов. Дубас привітав від імені РЗТ. Він вказав у своїй промові на ту працю відділу ТУРФДім від часу його заложення по останній день. Кінчаючи свою промову, вказав товариш усіх членів РЗТ відділу ставати в ряди ТУРФДім та його Жінсекції. Закликав теж симпатиків, щоби вписувалися в члени цього товариства, що об'єднує українських робітників, незможних фермерів і їхню молодь.

Тов. Касіячук заговорив від Секції Молоді. Він відчитав привіт від молоді, що стоїть в Секції Молоді, підсумував ту працю в минулому цієї молодечої організації й апелював до батьків, щоби віддали своїх дітей і молодь до Секції Молоді й УРДНиками, що існують при Укр. Роб. Домі.

Тов. Сміт промовив від імені ТУРФДім. Він заговорив про сучасні політичні дії та класові бої, що проходять по всьому капіталістичному світі. Про майнерський страйк та поліцейські розстріли майнерів в Естевані теж заговорив товариш й відомив, що більше промовців будуть промовляти на мітінгу.

Тов. Брик з Вінніпегу промовляв на польській мові. Він оповів про класову боротьбу в Польщі й кликав польських робітників вступати в лави робітничих організацій. — Не можете відкратися в польських робітничих організаціях, так організуйтеся разом з українськими робітниками — заговорив тов. Брик до польських робітників і робітниць.

Ще промовляв товариш Арсен і Попович з Вінніпегу. Вони говорили про молоді організації ТОДОВИРНАЗУ у класиках усіх організацій відділу ТОДОВИРНАЗУ, вступати в його лави. Мітінг закінчили співом Інтернаціоналу.

Робкор.

ХОЧ ЗАПІЗНО ВЗЯЛИСЯ ДО ПРЕСКАМПАНІЇ, МИ ВИВЕДЕМО ЇЇ УСПІШНО.

Енсонвил, Онт.

В тутешній місцевості вибрали ми пресовий комітет з 7 членів ще напочатку листопада. Комітет розподілив поміж себе працю. На місячних зборах заговорив теж преском до присутніх членів і закликав прийти з допомогою своєї преси. Деякі члени, що працюють, радо жертвують на фонд української робітничо-фермерської преси.

Жертвують і ті, що зістали віддалені від праці, вони діляться з прескою тим, що самі мають. Кампанія в нас продовжується далі.

Преском.

ЦЕРКОВНИКИ БАВЛЯТЬСЯ ЖМУРКА.

Су Сейнт Мері, Онт.

Тоді, коли робітництво в Канаді переживає найгіршу кризу в історії, саме в той час, як воно голодує, ходить подерте, спить в джунглях, терпить бої від поліцейських клубів за свої домагання, то церковники в С.С. Мері, Онт., замість допомогти йому вибороти краще життя, бавляться майже кожного дня жмурка. Оце їхній засіб відтягнути робітництво від класових боїв.

Змістом ця забавка не є шкідливою, як бавитися її у відповідний час. Але бавитися то-

дї, як робітництво голодує і не йти в його обороні у боротьбу за існування, це якось не личить.

До тієї церкві заходить по-краще число й українських робітників, які повинні порвати звязок з темничелями, а дучитися до робітничих організацій, де не жмурком навчають робітників, як добитися кращого життя, а читанням повчальних книжок і лекціями.

М. Дайн.

ЗРОСТАЄ ПРОДУКЦІЯ ФАБРИЧНО-ВИРОБНИЧИХ ІНДУСТРИЙ.

МОСКВА, 5 листопада.

Фабрично-виробничі індустрії в Радянському Союзі, що їх розвиток йшов спершу повільнішим темпом з огляду на перше швидко зростати. В кожній галузі легкої індустрії продукція за жовтень була більша в порівнянні з попереднім місяцем.

Особливо помітний поступ роблять індустрії бавовняна, шкіряна і гумова. Фабрики зупує дали в жовтні 7,800,000 пар чобіт і черевиків — один мільйон пар більше, чим в жовтні 1930 року. Вироблено в жовтні 6,635,000 пар гальшів — 67 процент більше, як в жовтні минулого року.

Радянський Союз у вирішальному році п'ятирічки

жертвували дещо на них.

Бачуть ті самі мошці, напхані катранням, руки, твар та ноги усє те штучно вироблені. Матір божу підтягав манах з-за райських дверей, а плакала вочерв в той спосіб, що коли манах з-за райських дверей потиснув кишечку гумову наповнену водою, вода по дротикові була протягнена аж до очей, так і слюзи тоді котилися по дерев'яній тварі тієї матери божої, а присутні тоді ще щедрише жертвували на все. Зараз усє те відкриває ім очі і тисячі з них забувають вже про релігій і попівські обмани.

Самокритика.

Самокритика в СРСР є дуже а дуже поширена. Її вживається в книжках, в пресі, в театрах, на зборах. Будучою критикою приймають в СРСР дуже радо.

НАЙНОВІШІ ЗДОБУТКИ СРСР.

Наша делегація поїхала в СРСР прикінці місяця травня

і. р., а від того часу там багато дечого змінилось. Зараз довідуємося, що на Уралі радянська влада почала будувати найбільшого електричного заводу будови машини в світі. Цей комбінат буде складатися з 14 фабрик, які річно будуть видавати продукції на 2 бильйони рублів. Це буде сім разів більше, чим зараз видають всі такі заводешедства в цілому СРСР.

Оцей комбінат буде забезпечений в найновішу машинерію в техніку. Буде в ньому працювати поперх 100 тисяч робітників, включаючи в це число 12,500 інженерів і техніків. Спеціальне місто на 300 тисяч мешканців буде збудоване недалеко цього гіганту. Будова усє має скінчитися в 1933 році.

В Нижнім Таджілі на Уралі будується вже величезний завод, в якому буде вироблятися річно 55 тисяч тягарових вагонів і танків з чотирма вісьми. Це буде найбільший завод у світі і буде видавати більше продукції, чим всі такі заводи в СРСР разом. Цей завод має

іти в рух в першім кварталі 1933 року.

У фабриці Рибинська, Іванов, індустріальні райони вироблено першу радянську пресмашину, яка дає першокласну роботу.

В Ленінграді фабрика тайпрайтерів випустила вже перший тайпрайтер і він нічим не гірший від заграничних тайпрайтерів.

Винайдено в СРСР машину до книговодства. Ця машина заступає роботу 20 офісових робітників.

Відкрито недавно величезні поклади вугілля за Західним Сибіром і на Землі Франца Йосифа на далекій півночі.

В Бакирській почали будову найбільшої фабрики моторів в СРСР і одної з найбільших в світі. Вона буде окинчена в 1932 року і буде виробляти 200 тисяч моторів річно.

Будову найбільшої гідроелектричної станції в світі, яка буде мати 1 мільйон 160 тисяч кіловат сили, починається спочатку в 1932 року на ріці Волга,

коло Самари. Кошт цієї станції буде 1 бильйон 200 мильйонів карбованців. Разом з цим планується проєкт будови великого комбайну; алюмінію, міді, хемічного й інших, що буде коштувати 3 бильйони карбованців.

В Донецькому басейні в місцевості Шахтах почала працювати вже нова копальня вугілля спочатком місяця вересня ц. р. Вона є змеханізована і видає денно 530 тон вугілля. Продукцію збільшиться до 1,000 тон денно в скорім часі.

В Ленінграді закінчено в фабриці Червоної Жовтень — департамент виробу моториклів. Цього року вже має видати 800 моториклів; а в 1932 році 10 тисяч.

24 серпня ц. р. в Ташкванті закінчено будову найбільшого млина в СРСР. Це є млин, який денно буде молоти 328 метричних тонів муки, а має він також елеватор на 32,760 тонів. Все це змеханізовано найновішими машинами.

Величезні театри будується зараз в Новосибірську, столиці Сибіру, Харкові, Смоленську, Ростові.

В Новосибірську буде театр

найбільший в СРСР. В ньому буде сцена насередні театру, а крисла для глядачів будуть довкола неї. Ця сцена буде досить велика для потягів, тракторів, автомобілів, які зможуть легко на ній порушуватися.

Харківський театр буде мати місць на 4 тисячі крисел, а в Смоленську на 1,800 крисел.

Недавня державна позичка в робітників і селян принесла 1 мильярд 792 мильйонів карбованців, що перевищила квоту встановлену на 42 мильйонів карбованців. Так пролетаріят відгукється на зазив свого радянського правительства. Своїми власними силами він буде свою країну. А все це робиться під проводом компарті.

Що говорять на все те імперіалісти капіталістичних держав.

В додатку скажу, що коли імперіалісти капіталістичних країн залишать СРСР в спокою ще бодай на пару літ, так з певністю СРСР не буде стояти нікому в ласку. Між капіталістичними світовими грабінниками зараз маємо бої за світові ринки. Вони творять міль-

(Докінчення на 5-й сторіні.)

Церква, поли, образи та забобони.

Дехто буде цікавий знати, чи в СРСР церкви закриті. Скажу, що багато церков вже замінено на інші інституції, багато з них перемінено на кооперативні склепи, а деякі і на гередажі, коли на те тільки вони там були добрі. Силою церков ніхто не закриває. Все це робиться в научний спосіб. Багато церков ще даліше служить за зборище стариків, яких і могила вже не напранить. Молодь до церков не ходить. Поли є добре вбрані, а є і такі, до яких рясні і рак не вчипніться.

Релігій відокремлена від держави і поли платні не побирають, як за царату. Хочуть парохіянє попа, так платять йому дещо або тільки годують, щоби не згинув. Коли ми запитає т. Скрипника, скільки ще є церков і поли в Радянській Україні, так він відповів, що старости ніхто не тримає.

Час від часу в різних більших і менших містечках бувають парафіанє, намодившись, до

зануді, цілі десятки років, сами бачуть, що з цього нічого не має й вони рішають церкву перемінити на що інше, а образи виносять на вулицю, складають на купу і палять богами в офіру в останній раз. Таке мало місце в Донбасі й інших місцях.

Манастири та Київська Печерська Лавру для духовних осіб закрито. В них відкрито музеї та перемінено деякі з них на приміщення для важних державних установ або інституцій.

Зараз з цілої Радянської України і з-поза неї приїздять селяни, робітники, червоноарміїці й інші оглядати цю лавру. В ній колись поли й манахи мали добрі живна на гроші. Там мильйони грошей осталося людських, які видурили від них ті обманці різними "святими мошадми", іконами та іншим. Ті мошці провірено і зараз ті самі люди, які колись уважали їх святими та жертвували на них останні свої гроші, зараз вони самі бачуть добре, як все те штучно було підроблене, як, наприклад, матір божу спускає вниз і знов вгору підноситься, як мошці різних святих мов промовляли до них, аби

ПРЕКРАСНА ФІЛЬМА!
ДВА РАЗИ НА ВЕЧІР!
В СУБОТУ, 28-ГО ЛИСТОПАДА
 В УКР. РОБІТНИЧИМ ДОМІ

Lon Chaney

Thunder

ГРИМ

ЛОН ЧЕНЕЙ

ЛОН ЧЕНЕЙ — один з найкращих артистів світа, що дав ряд незабутніх характерів. Але більше характерів він вже не дасть — бо він помер. І проте пісня його смерті ми можемо бачити його ще в ролях рухомих образків, як живого.

В головних ролях разом з Лон Ченейом виступає слава артистка ФІЛІС ГЕЙВЕР та артист ДЖЕЙМС МОРЕЙ і багато інших.

ПОЧАТОК ВІД 7-ОЇ ПІ 9-ОЇ ГОДИНИ ВЕЧЕРОМ.
 Вступ для дорослих 15ц., а для дітей 10ц.

КОНЦЕРТ В БІКОН ТЕАТРИ

СТАРАННЯМ ВІДДІЛУ ТУРФДІМ І ПЕРШОЇ ГРУПИ Д.М.О. ТА ІНШИХ МІСТЕЦЬКИХ СИЛ ПРИ УКР. РОБ. ДОМІ В ІСТ КИЛДОНАН, МАН.

устроюється

В НЕДІЛЮ, 29-ГО ЛИСТОПАДА

ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ
БІКОН ТЕАТРИ

На Мейн Стріті — між Руперт і Джеймс

ЗАПРОШУЄТЬСЯ РОБІТНИКІВ І РОБІТНИЦЬ ВІННІПЕГУ ПРИЙТИ НА ЦЕЙ КОНЦЕРТ ЧИСЕЛЬНО.

ДВЕРІ БУДУТЬ ОТВОРЕНІ В 8-Й ГОДИНИ ВЕЧЕРОМ

В ПРОГРАМУ КОНЦЕРТУ ВХОДЯТЬ МУЗИКА — СПІВИ — ТАНЦІ

ВСТУП ЗА ВІЛЬНОЮ КОЛЕКТОЮ ПРИ ДВЕРЯХ

ПОЧАТОК В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ

НЕ ЗАБУВАЙТЕ
 ЗА СВОЮ ВЛАСНУ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКУ
 КООПЕРАТИВНУ МОЛОЧАРНЮ У ВІННІПЕГУ.

Робітничо-Фармерська Кооперативна Молочарня доставляє свіже, пастеризоване МОЛОКО, СМЕТАНУ та інші набиля.

Кооперативна Молочарня дала спомогу робітникам і робітницям міста Вінніпегу доставити молоко, сметану та інші набиля в цій порі року танше, чим коли перед тим, а до того багато ліпшої якості, як інші.

Піддержуйте КООПЕРАТИВНУ МОЛОЧАРНЮ. Дайте її спомогу служити вашим інтересам.

Якщо купуєте набиля в склепі, так домагайтеся КООПЕРАТИВНИХ продуктів.

THE WORKERS AND FARMERS CO-OPERATIVE ASS'N, LTD.
 610 DUFFERIN AVE., Cor McGregor PHONE 56 926

ПОВІДОМЛЕННЯ

ВІННІПЕГ, МАН.
МАСОВИЙ МІТІНГ
УСЬОГО ЧЛЕНСТВА

Відділів ТУРФДІМ, Жінської Секції Молоді, ТОДОВИРНА-ЗУ й РЗТ у Вінніпегу відбувається в понеділок, 30 листопада, в 8.15 години увечері в Укр. Роб. Домі у Вінніпегу. На той мітинг повинні прийти усі, що належать до тих організацій. Справи важливі, вони вимагають присутності кожного робітника й кожної робітниці, членів УРФМО. Приходьте завчасу, беріть зі собою членські книжечки.

ЗАБАВА з танцями в користь укр. роб. фар. преси відбувається в середу, 2-го грудня, в годині 8 вечером в залі Поль. Роб. Дому. Цю забаву устроє пресою 7-го району. Урок закінчення всіх членів і членкинь 7-го району і симпатиків прийти на цю забаву і допомогти своїй пресі. Пресою постарався на цю забаву шапку вартості \$10.00. Хто буде має шапку і квиток той набуває шапку і забавитися. Приходить чисельно. Комітет.

ЗАБАВА в користь базару в Укр. Роб. Домі у Вінніпегу, відбувається в четвер, в Укр. Роб. Домі. На забаві буде грати добра музика. Приходить чисельно. Базарком.

МАСОВИЙ МІТІНГ всіх безробітних у Доглас Нойт, відбувається в понеділок, 30-го листопада, в годині 8.30 вечером п. ч. 85 Южид вулиці. Мітинг скликає комітет сусідських рад безробітних при Кан. Товаристві безробітних. Мітинг скликається для того, щоб обговорити справи сьогоднішнього безробіття. Завданням сусідських рад безробітних є дати про те, щоб кожна безробітна родина була забезпечена харчами, одягом і помешканням. Приходьте всі на цей мітинг і кажите на него своїх знайомих. Комітет СРБ.

ЗАБАВА з танцями в користь укр. роб. фар. преси, відбувається в понеділок, 30-го листопада, в годині 8.30 вечером в Поль. Роб. Домі. Забаву устроє 5-ий район. Забаву устроє пресою компанії. Приходьте чисельно. Допоможіть своїй пресі. Комітет.

ЗБОРИ молодшого відділу Секції Молоді у Вінніпегу, відбувається в неділю, 29 листопада, в годині 10.30 рані в Укр. Роб. Домі. Заряд.

ЗАБАВА з танцями в користь укр. роб. преси, відбувається в суботу, 28 листопада в домі тов. С. Дийгола п. ч. 408 Arliss St. початок в годині 8-й вечером. Забаву устроє пресою комітет 7-го району. Простіться всі прийти і гарно забавитися, а тим самим допоможіть своїй пресі. Райком.

СЕЙНТ БОНІФЕЙС, МАН.

Старанням металевих робітників у Сейнт Боніфе, Ман., відбувається в суботу, 28 листопада, в Укр. Роб. Домі **ЗАБАВА**. Простіться всі робітників і робітниць прийти. Вступ 25 центів. Комітет.

БРУКЛЕНДС, МАН.

ЗАБАВА в користь укр. роб. фар. преси, відбувається в суботу, 28 листопада, в годині 8-й вечером під часом 1904 Пасифік вулиці. Вступ 15 центів. Приходьте чисельно.

СОДБОРИ, ОНТ.

МАСОВЕ ВІЧЕ старанням спеціального комітету всіх славянських робітничих організацій (українських, польських, словацьких та югославських) в Содборі, влаштовується в 6-го грудня. Це віче відбувається в залі Українського Робітничого Дому о годині 2-й пополудні. Шаля цього віча є: дати повну аналізу сучасного положення канадського робітництва взагалі та робітництва чужинського походження окремо. Канадська буржуазія завжди ставилася нашкодити робітників одної національності проти другої, щоб таким чином тримати сили робітників розпорозжені, щоб не допустити їх до об'єднання. Коли сили робітників розпорозжені, тоді легше буржуазії робити всілякі шахи проти робітничого визвольного руху. Робітники мусять протиставитися проти настулу буржуазії. Це вони можуть робити лише тоді, коли будуть організовані. Об'єднання кожного українського робітника є повинні на це віче. Славянське Бюро РМО.

БРЕНТФОРД, ОНТ.

Цим подіємо до відома докозничим місцевостям, що українські робітничі організації міста Брентфорд, Онт. зьобувають в інших приміщеннях. Вважайте особисто або листовно на поштову адресу:
WINTER HARD HALL
 189 1/2 KILBON ST. SECOND FLOOR
 BRANTFORD, ONT.

ЛЕТРИДЖ, АЛТА.

БАЗАРОВА ЗАБАВА з танцями, відбувається в суботу, 8-го грудня, в год. 8-й вечером в Українських Робітничих Домі. Вступ за ризами на базар. До танців буде пригравати і товаришок та симпатиків прийти на добра музика. Простіться товаришів забаву чисельно, та допоможіть базаровому комітету придати річей на базар. Комітет.

В сучасний мент гострих класових бов, «Українські Робітничі Вісти» є тин знаряддя, що влекують боротьбу трудящих мас з класово експлуатуючим. Саме й тому усі активісти, робітники й робітниця, повинні завжди йти з «Укр. Роб. Вістями» глибоше в маси й знайомити їх з тими питаннями, що їх кожночасно висносе цей робітничий часопис.

Dr. F. RYBAK
 (M.D., C.M., L.M., C.C.)
 Лікар, оператор і акушер з практикою в Шіаго, Монреалі й Вінніпегу.
 Операції виконує в шпиталях.
 Office, Cor. SELKIRK & MCGREGOR STS. — Phone: 55 323
 Residence, 562 ALFRED AVE., WINNIPEG — Phone: 54 000

ДВА КОНЦЕРТИ В УКР. РОБ. ДОМІ!

СТАРАННЯМ ВІДДІЛУ ЖІНОЧОЇ СЕКЦІЇ ПРИ ТУРФДІМ У ВІННІПЕГУ
 відбудуться

В НЕДІЛЮ, 29-ГО ЛИСТОПАДА 1931 РОКУ
 В УКР. РОБІТНИЧИМ ДОМІ У ВІННІПЕГУ

ДВА ВЕЛИКИ КОНЦЕРТИ

В концерті візьмуть участь кращі мистецькі сили.

ПОЧАТОК ВІД 7-ОЇ ПІ 9-ОЇ ГОДИНИ ВЕЧЕРОМ.
 ВСТУП ЗА ДОБРОВОЛЬНИМИ ДАТКАМИ.

РІЗНІ ВІСТИ

В КОНГРЕС МІЖНАРОДНОЇ РОБІТНИЧОЇ ПОМОЧІ.

В Берліні відбувся на днях Конгрес Міжнародної Робітничої Помочі, на котрому було багато делегатів з усіх країн. На одному з засідань китайська і японська делегація демонструвала свою братерську солідарність. Обі делегації заклали трудящих Японії і Китаю до пролетарського єднання так проти китайських як і японських визискувачів. Велике одушевлення викликав представник німецьких гірників, які працюють у Донецькому басейні, Марш. Він передав Конгресові привітання від чужоземних гірників, які працюють в Радянським Союзі і заявив, що вони цілком свідомі своєї відповідальності, яка на них тяжить. Разом з робітниками Радянського Союзу будуть вони соціалістичне господарство.

«ЗАВТРА В НЬО ЙОРКУ СТОЯТИМЕ СТАТУА ЛЕНІНА».

З радіопромови Б. Шова. Бернард Шов у своїй промові, виголошеній через радіо дві американці, спростовуючи звичайні брехні про СРСР, поширювані буржуазною пресою, запропонував «цікаву гру». Він радить американцям зібрати колекції англійських газет кінця XVIII століття (період боротьби Америки за свою незалежність), закреслити дати та імена її запропонувати тим, хто бажає, вгадати, про яку саме країну тут мова мовиться.

— Що це за країна, запитаєте ви, — каже Б. Шов. — Країна, що порвала всі соціальні зв'язки, погурила в анархії й яку віддали на поталу купці безвірників, пияць, розпутників, злодіїв та вбивників? Ваші друзі не вгадають, вони відповідять, що це — СРСР. Тоді як справді тут мова мовиться про Америку. Так писали колись англійські газети, але тепер у Нью Йорку стоїть статуя Вашингтона. Завтра в Нью Йорку стоятиме статуя Леніна.

ПОМСТА БУРЖУАЗНОГО СУДУ В ЛАТВІ.

Окружний суд ухвалив нечужинський вироку в справі п'яти комсомольців, обвинувачуваних в поширенні нелегальної літератури та в готуванні до першотравневої демонстрації. Суд засудив Карла Грінберга на 6 років каторжних робіт, Любов Шерлінг і Гюсипа Белова на 4 роки каторги, Рудольфа Бредіса — на 3 роки і Авраама Фрідлянда на 2 роки до фортеці.

Др. В. ЧАСНИЙ
 ЛІКАР, АКУШЕР І ОПЕРАТОР (M.D., C.M., L.M.C.C.)
 з практикою в шпиталях в Монреалі і Ст. Боніфе, Ман.
 417 SELKIRK AVE. — WINNIPEG — PHONE 65 866
 (На місці д-ра Гержабека.)
 Урадує також вечерями.

ВАЖНЕ ДЛЯ ТИХ, ЩО ПОТРЕБУЮТЬ ЗИМОВОГО ОВЕРКОВТА

Якщо ви потребуєте зимового оверковта, так зайдіть до першорядних країн, які зроблять вам дуже доброго кофта й по низькій ціні — від \$30.00. Різном зараз мають знижені ціни на убрания — по \$27.00 і \$37.00. Що повні будете вдоволені, як зі сном, так і з роботою, за це вони ручать. Також чистять, прасують і направляють.
KUZYK & DEMKIW, 814 MAIN ST. (cor. Jarvis), Ph. 52 783

НАЙЛІПША КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ
 Робимо убрания до міри з доброї матерії і сукна. Коли Вам потрібно зараз убрания або літній плащ, так заходіть до нас, бо ми даємо великий оупст. Ціна попередно була \$35, тепер \$29; попередно \$40, тепер \$33; а ті що коштували \$45, тепер по \$38. За вдоволення ручимо.
 Також чистимо, прасуємо і направляємо.
A. CHOMA — 567 SELKIRK AVE. — WINNIPEG, MAN.

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ!
 Нові і уживані мебелі випродемо і купуємо всякого рода мебелі — офісові і хатні. Новомодні кухні «Емпайр», гарантовані «Честерфілд» по фабричній ціні. Ціною «Гайман» як нове, коштувало \$675, зараз продам за \$175. Пивна «Плеер» і звичайні, від \$35.00 вору. Грамофони, машини до шиття Сінгера; новомодні постелі винимоємо за старі і так само уживані кухні і шафи на шматці і на книжках; столики до писання й всякі інші річи. Більші річи даємо на сплату.
A. МІРЛОВИЧ
 610 SELKIRK AVE., WINNIPEG

ДР. ГРИГОРІЯ НОВАК
 M.D., C.M.
 ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР
 Телефон: 54 351
 459 Selkirk Ave., Cor. Powers
 WINNIPEG, MANITOBA.

DR. L. WESELAK
 СЛЮВЯНСЬКИЙ ДЕНТИСТ
 Виконуємо роботу перворядно, в гарантію. Ціни умірковані.
 417 SELKIRK AVE., WINNIPEG
 Tea. офісу 54 466 Мешкання 53 261
 В будній резиденції д-ра Гержабека. Говоримо по українськи.

АДВОКАТ-НОТАР, С. САВУЛА
 подає до суду всі справи судові, земельні, testamentні, розводів і староновані
 308 CONGREGATION LIFE BUILDING
 Winnipeg, Man.
 Phone: Office 86848 Res. 55506

ВОРКІНГМЕНС БЕЙКЕРІ
 Печемо всякого рода добрий хліб й довозимо по хатах кожного дня свіжоспечений. Крім цього випікаємо всякі солодкі печива, обарянки з маком, булочки, бублики, рогаляки і т. ін.
 Поговоріть з нашим розвозником, або зайдіть до пекарні.
WORKERS MEN'S BAKERY
 312 Stella Avenue
 Phone 52 910

ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ ПРАЦІ В КИЧЕНЕР, ОНТ.

Теми доповіді, що їх намітив освітком УРФМО в Киченер, Онт. ТУРФДІМ та його діяльність — в неділю, 6 грудня.
 Наше становище до трейдунійного руху — в неділю, 13 грудня.
 Чому жінка робітниця відстає від роб. руху — в неділю, 20 грудня.
 Життя в монастирських мурах — в неділю, 27 грудня.
 Розвиток світової господарки в давнині — в неділю, 3 сінця.
 Розвиток світової господарки в теперішніх часах — в неділю, 10 сінця.
 Західна й східна культура — в неділю, 17 сінця.
 Чому існують кризи та безробіття в капіталістичній системі — в неділю, 24 сінця.
 Загальні основ астрономії — в неділю, 31 сінця.
 Освітком.

ВАЖНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ
 Оцим повідомляємо всіх наших дотеперішніх і майбутніх коумерів, що від 1-го грудня него року РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКА КНИГАРНЯ ПЕРЕНОСИТЬСЯ з дотеперішнього її приміщення під числом 600 Селкірк Евіню до нового і більшого приміщення під числом 563 Селкірк Евіню, Вінніпег, Ман.

ВАШІ ГРОШІ
 ДАДУТЬ ВАМ ПОВІДНУ КОРИСТЬ ЯКЩО ВЛОЖИТЕ ІХ ДО РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКОГО КООПЕРАТИВНОГО ТОВАРИСТВА У ВІННІПЕГУ

Коли ви вкладаете гроші до КООПЕРАТИВИ, то ви помагаете її вести своє успішне діло, а успіхи КООПЕРАТИВИ приносять користь працюючій класі, а тим самим і вам, крім того, КООПЕРАТИВА заплатить вам вищий ПРОЦЕНТ як котре інше вкладове місце та виплатить їх вам, коли тільки забажаєте.

КООПЕРАТИВА у Вінніпегу стрічається з несподіваними успіхами, а поширення свого діловодства вимагає більше грошей, тому

НЕ ВІДКЛАДАЙТЕ, А ВКЛАДАЙТЕ СВОЇ ОЩАДНОСТІ ДО

Робітничо-Фармерського Кооперативного Т-ва
 Головний офіс:
 610 Dufferin Ave. --- Winnipeg, Man.

WORKERS and FARMERS BOOK STORE
 563 Selkirk Avenue
 Winnipeg - Manitoba

ВАШІ ГРОШІ
 ДАДУТЬ ВАМ ПОВІДНУ КОРИСТЬ ЯКЩО ВЛОЖИТЕ ІХ ДО РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКОГО КООПЕРАТИВНОГО ТОВАРИСТВА У ВІННІПЕГУ

Коли ви вкладаете гроші до КООПЕРАТИВИ, то ви помагаете її вести своє успішне діло, а успіхи КООПЕРАТИВИ приносять користь працюючій класі, а тим самим і вам, крім того, КООПЕРАТИВА заплатить вам вищий ПРОЦЕНТ як котре інше вкладове місце та виплатить їх вам, коли тільки забажаєте.

КООПЕРАТИВА у Вінніпегу стрічається з несподіваними успіхами, а поширення свого діловодства вимагає більше грошей, тому

НЕ ВІДКЛАДАЙТЕ, А ВКЛАДАЙТЕ СВОЇ ОЩАДНОСТІ ДО

Робітничо-Фармерського Кооперативного Т-ва
 Головний офіс:
 610 Dufferin Ave. --- Winnipeg, Man.